

אי דקא טעין טענת דמים הכי נמי כולי –

If he is presenting a claim of blood, it is indeed so, etc.

Overview

The גמרא states, regarding a בוגרת (according to our [רש"י] גירסא) that the husband can claim that there was no דם בתולים, and cause her to lose her כתובה, but he cannot claim פתח פתוח by a בוגרת.¹ Our תוספות offers an alternate גירסא.

כך גרס בקונטרס ורבינו חננאל גריס איפכא כמו שהיה כתוב בספרים -

This is how גירסא ר"ה reads the text, however the ר"ה has an opposite גירסא as it was written in earlier texts, and it reads -

אי דקא טעין טענת פתח פתוח הכי נמי כולי² -

If he claims the argument of פתח פתוח, then indeed etc. he is believed -

ולעיל בפרק קמא (דף ט, א דיבור המתחיל האומר) פירשתי -

And I explained the פר"ה previously in the first פרק.

תוספות asks:

קצת קשה לפירוש רבינו חננאל דמפרש דמוכת עץ אין לה דמים אבל פתחה נעול -

There is a sight difficulty according to the ר"ה's interpretation that a מוכת עץ has no blood, but her opening is closed -

אם כן בחנם דחק לשנויי³ הא רבן גמליאל והא רבי יהושע -

For **if indeed it is so, it was in vain** that רב ששת answered with difficulty,⁴ **this** (second) ברייתא (which states טענת בתולים) is according to ר"ג, and **this** (first) ברייתא (which states [ויש להן טענת בתולים]) is according to ר"י -

דהוי מצי לשנויי הא דקא טעין פתח פתוח הא דקא טעין טענת דמים -

For he could have answered, this (first) ברייתא **is where his claim was פתח פתוח** (which is a valid claim), **and this** (second) ברייתא **is where he claimed טענת דמים** (which is an invalid claim) –

תוספות suggests an answer:

¹ See (the end of) רש"י ד"ה ה"ג אי בוגרת. A בוגרת has דם בתולים but her פתח may seem פתוח.

² According to the ר"ה, a בוגרת (and a מוכת עץ) do not have דם בתולים, but their פתח is closed (the exact opposite of פרש"י).

³ Previously on the עמוד א' the גמרא cited two ברייתות, which seemingly contradict each other. The first ברייתא stated, [החרשת וכו' ומוכת עץ אין להן טענת בתולים], and the second ברייתא stated, [החרשת וכו' יש להן קנס [ויש להן טענת בתולים]]. [See the previous תוס' on the החרשת א' ד"ה for two explanations of this contradiction. This question follows the פר"י there that a חרשת has no דם בתולים (the second ברייתא) because she is מוכת עץ. See מהרש"א. See 'Thinking it over'.]

⁴ It may be considered בדוחק, since the הלכה is like רבן גמליאל.

ושמא לית ליה חזקה⁵ דאין אדם טורח בסעודה ומפסידה⁶ -

And perhaps that ברייתא does not agree with the assumption that 'a person does not toil for a meal and then loses it' -

ולא מהימן בפתח פתוח להפסידה כתובתה -

So, he would not be believed with the claim of פתח פתוח to make her lose her כתובה -

anticipates a difficulty with this answer:

אף על גב דקאמר אי דקא טעין פתח פתוח הכי נמי דמשמע דנאמן⁷ -

Even though the גמרא states here, 'if he claims פתח פתוח, indeed it would be so'; which indicates that he would be believed, presumably to deny her the כתובה -

replies:

שמא היינו לאוסרה עליו -

Perhaps when the גמרא states, 'he would be believed'. it means to make her forbidden upon him, but not to deny her the כתובה payment -

is not satisfied with this response:

אבל ברייתא דלעיל משמע די ש להן טענת בתולים לענין כתובה דומיא⁸ דקנס:

However, from the ברייתא previously it seems that the meaning of יש להן טענת קנס is regarding the כתובה payment, similar to the ruling regarding בתולים

Summary

There are opposing views whether a בוגרת (and a מוכת עץ) have טענת דמים, but not טענת דמים (the view of רש"י) or the opposite (ר"ח).

Thinking it over

1. תוספות asks that the גמרא could have resolved the contradiction between the two

---

⁵ The claim of פתח פתוח is not as strong as טענת דמים. By טענת דמים, we can verify that there is no blood, therefore he is believed that she is not a בתולה. However, by טענת פתח פתוח there is no way to verify this claim. The reason we believe him is because there is a חזקה of טורח בסעודה ומפסידה. However, the תנא of this (first) ברייתא (that יש להן טענת בתולים) may not agree with this חזקה, therefore we cannot answer that he is claiming פתח פתוח, for that claim is not sufficient להפסידה כתובתה.

⁶ This חזקה explains the view why he is believed with the claim of פתח פתוח. He is telling the truth. Why would he lie?! He just made a wedding at a great expense and bother, and he is certainly not willing to throw it all away! Unless he is telling the truth.

⁷ How can we say that he will not be believed כתובתה.

⁸ Regarding קנס it is a monetary ruling, similarly the ruling regarding טענת בתולים must be a monetary ruling (להפסידה) and not merely עליו (כתובתה).

ברייתות in a different manner.⁹ According to the מהרש"א this question is (only) according to the פר"י in the previous וחרשת תוס' ד"ה וחרשת. However, according to the פר"י the גירסא in the first ברייתא is קנס יש להן, but we are not גורס that טענת בתולים. So how can we say that the first ברייתא is by טוען טענת דמים, what does that have to do with קנס יש להן?! And similarly, why does תוספות conclude אבל ברייתא דלעיל וכו' when according to the ר"י there is no mention of טענת בתולים in the first ברייתא?!

2. Why does not תוספות ask the same question on רש"י, but in the reverse that the ברייתא which states יש להן טענת בתולים, is when he claims טענת דמים, and the ברייתא which states אין להן טענת בתולים is when he claims פתח פתוח?¹⁰

---

⁹ See footnote # 3 and in the bracketed section.

¹⁰ See מהר"ם שי"ף.